

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1921 kl. 4 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av väckt motion om vidtagande av åtgärder till främjande av kooperativt jordbruk mellan jordbruksarbetare.

Motionen. I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 152, har herr Lindhagen hemställt, att riksdagen till främjande av kooperativt jordbruk mellan jordbruksarbetare ville anhålla, att regeringen måtte intressera sig för denna sak, vidtaga provisoriska åtgärder för att lämna handräckning i brådskande fall samt uppgöra en plan för uppmuntrande av sådant jordbruk i större omfattning, ävensom framlägga saken för riksdagen, i den mån dess medverkan erfordras.

Beträffande motiveringen till denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. Utskottet har, för att erhålla närmare kännedom om det av motionären åberopade kooperativa jordbruket vid Bergshamra kungsgård, låtit tvänne av arrendatorerna av detsamma inför utskottet redogöra för jordbrukets organisation och för det resultat, som därstädes vunnits.

De erhållna upplysningarna hava visserligen synts utskottet ådagalägga, att möjligen i enstaka fall ett kooperativt jordbruk mellan jordbruksarbetare kan på ett tillfredsställande sätt organiseras samt lämna jämförelsevis gott resultat, men utskottet har dock icke kunnat bliva övertygat om lämpligheten att vidtaga någon åtgärd i motionens syfte, enär flera andra av utskottet kända fall visat, att en utveckling genom understöd av statsmedel av det kooperativa jordbruket åtminstone icke för närvarande bör påyrkas. Det förut omförmälda företaget har dessutom endast drivits en kortare tid, vadan icke ens detsamma synes kunna utgöra ett säkert stöd för motionen. Något större intresse för kooperativt jordbruk föreligger utskottet veterligen icke heller.

Ehuru utskottet i hög grad behjärtar allt, som kan gagna en sund utveckling av jordbruket och icke vill förneka, att motionen i sådant hänseende innehåller beaktansvärda synpunkter, synes det dock utskottet mera resultatgivande att vidtaga ytterligare åtgärder till utveckling av den av staten redan bedrivna verksamheten för möjliggörande av egna jordbruk åt personer, som äro lämpliga att sköta jorden, än att staten skulle söka uppmuntra en form av jordbruk, som hittills visat sig medföra stora praktiska svårigheter.

Motionärens yrkanden erbjuda för övrigt icke tillräckligt fasta hållpunkter för att därå kunna grunda en hemställan om utredning av den art, som motionären åsyftar, och får utskottet i anledning därav hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 februari 1921.

På utskottets vägnar:

E. v. HOFSTEN.

Närvarande: se utlåtande Nr 2.

Reservation

av herrar *Malmberg*, *Julin* och *Kjellen*, vilka ansett, att utskottet i sitt utlåtande bort uttala sin anslutning till motionens syfte, men förenat sig i utskottets hemställan på de skäl, som utskottet i sista punkten av sitt utlåtande anfört.